

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi valtakunnallisista opinto-, koulutus- ja tutkintorekistereistä annetun lain, julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain 13 §:n ja valtakunnallisesta osaamistietovarannosta

Johdanto

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi valtakunnallisista opinto-, koulutus- ja tutkintorekistereistä annettua lakia. Lakiin ehdotetaan muutoksia, joilla edistettäisiin opintotietojen liikkumista ja hyödyntämistä laissa tarkoitettujen rekisterien, tietovarantojen ja tietojen luovutuspalvelun kautta.

Esityksellä mahdollistettaisiin opintotietojen luovuttaminen valtakunnallisista rekistereistä Ahvenanmaalle samalla tavoin kuin mannermaalla, jos mannermaalla opiskellut henkilö siirtyy Ahvenanmaalle jatkamaan opintojaan.

Esityksessä ehdotetaan päivityksiä säännöksiin, jotka koskevat ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteena käytettävien tietojen, vapaan sivistystyön koulutuksen tietojen ja seurantarpeisiin kerättävien tietojen tallentamista opetuksen ja koulutuksen valtakunnalliseen tietovarantoon. Lisäksi ehdotetaan tarkennuksia säännöksiin, jotka koskevat opetuksen ja koulutuksen valtakunnallisen tietovarannon rekisterinpitäjän tehtävän siirtymistä Opetushallitukselle opetuksen tai koulutuksen järjestäjän toiminnan lakatessa sekä tietojen luovuttamista opetuksen ja koulutuksen valtakunnallisesta tietovarannosta.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan tarkennuksia säännöksiin, jotka koskevat oppivelvollisuustietojen tallentamista oppivelvollisuusrekisteriin ja tietojen luovuttamista oppivelvollisuusrekisteristä. Myös valtakunnallisesta osaamistietovarannosta annettuun lakiin ehdotetaan selventävää tarkennusta tietojen luovuttamista koskevasta vastuusta.

Esityksessä ehdotetaan myös päivitystä, joka koskee oppijanumeron käyttämistä yleisiin kielitutkintoihin. Lisäksi ehdotetaan teknistä tarkennusta julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annettuun lakiin.

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan hallitus toteuttaa kansallisen tietosuojalainsäädännön kokonaisuudistuksen. Kokonaisuudistuksen yhteydessä kumotaan tiedon liikkuvuutta, pilvipalveluiden tarkoituksenmukaista käyttöä tai muuten julkisten palveluiden tarkoituksenmukaista järjestämistä haittaavat säädökset ja hyödynnetään

tarvittaessa nykyistä laajemmin Euroopan unionin yleisen tietosuoja-asetuksen kansallista liikkumavaraa.

Ahvenanmaan opetuksen ja koulutuksen järjestäjät alkavat opinto- ja tutkintorekistereitä koskevan maakuntalain ja eräiden opinto- ja tutkintorekistereitä koskevien hallintotehtävien hoitamisesta Ahvenanmaalla annetun tasavallan presidentin asetuksen nojalla tallentaa opintotietojaan valtakunnallisiin rekistereihin ja tietovarantoihin, joita ylläpitävät mannermaan viranomaiset. Asiaa valmistelleessa työryhmässä nousi esille tarve saada Ahvenanmaalla myös suoraan sähköisesti opintotietoja mannermaan rekistereistä ja tietovarannoista.

Esityksessä huomioidaan samalla viimeaikaisten lakimuutosten aiheuttamia ja muita havaittuja tietosuojaan liittyviä tarkennustarpeita, jotka koskevat erityisesti tietojen tallentamista, säilyttämistä ja luovuttamista sekä rekisterinpitäjän tehtävien siirtymistä tietyissä tilanteissa.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on edistää tietojen liikkumista viranomaisten välillä opinto-, koulutus- ja tutkintorekisterilaissa tarkoitettujen rekisterien, tietovarantojen ja luovutuspalvelun kautta. Tavoitteena on muun muassa edistää tallennettujen opintotietojen liikkumista mannermaalla opiskelleen henkilön hakeutuessa jatkamaan opintojaan Ahvenanmaalle. Lisäksi tavoitteena on, että olemassa olevia opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla ylläpidettyjä rekistereitä ja tietovarantoja voitaisiin hyödyntää myös tilastotyyppistä seurantaan varten välttämättömien tietojen keräämiseen erillisten tiedonkeruutapojen sijasta. Tavoitteena on lisäksi toteuttaa opinto-, koulutus- ja tutkintorekisterilakiin muista lakimuutoksista tai havaituista tarpeista johtuvia päivityksiä sekä tehdä samalla teknisluonteisia selventäviä tarkennuksia julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annettuun lakiin ja lakiin valtakunnallisesta osaamistietovarannosta.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnon voivat antaa myös tahot, joita ei ole erikseen mainittu jakelussa.

Lausunnot pyydetään antamaan ensisijaisesti lausuntopalvelu.fi:n kautta. Tällöin lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua Lausuntopalveluun. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät Lausuntopalvelun sivuilta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käytön aloittamiseen saa tukea osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Jos et halua rekisteröityä palveluun, vaihtoehtoisesti lausunnon voi lähettää opetus- ja kulttuuriministeriön kirjaamoon osoitteeseen kirjaamo.okm@gov.fi. Tässä tapauksessa lausunnossa tulee mainita asian diaarinumero VN/1072/2025.

Ministeriöitä pyydetään lisäksi tallentamaan lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/1072/2025.

Kaikki lausunnot ovat julkisia, ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä sekä lainsäädäntöhankkeen sivuilla osoitteessa <https://okm.fi/hanke?tunnus=OKM002:00/2025>.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään antamaan viimeistään 22.6.2026.

Valmistelijat

Lisätietoja antaa hallitussihteeri Elisa Kotiniemi, puh. 0295 330 143.

Linkit

<https://okm.fi/hanke?tunnus=OKM002:00/2025>

<https://okm.fi/sv/projekt?tunnus=OKM002:00/2025>

Liitteet:

[Hallituksen esitysluonnos opinto-, koulutus- ja tutkintorekisterilain muuttamisesta.pdf](#)

[Utkast till regeringens proposition om ändring av lagen om studie-, utbildnings- och examensregister.pdf](#)

Jakelu:

Aalto-yliopisto
Ahvenanmaan maakunnan hallitus (Ålands landskapsregering)
Aikuislukioliitto ry
Ammatilliset erityisoppilaitokset (AMEO-verkosto)
Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry
Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry
Bildningsalliansen rf
Digi- ja väestötietovirasto
eduskunnan oikeusasiamies
Elinkeinoelämän Oppilaitokset EOL ry
Erilaisten oppijoiden liitto ry
Finlands Svenska Skolungdomsförbund FSS rf
Helsingin eurooppalainen koulu
Helsingin kaupunki
Helsingin yliopisto
Högskolan på Åland
Itä-Suomen yliopisto
Jyväskylän yliopisto
Kansalaisopistojen liitto KoL ry
Kansallisarkisto
Lapin yliopisto
Lappeenrannan–Lahden teknillinen yliopisto LUT
oikeusministeriö

Opetusalan ammattijärjestö OAJ ry
Opetushallitus
Opintokeskukset ry
Oulun yliopisto
Pro Lukio ry
Rikosseuraamusalan koulutuskeskus
Rikosseuraamuslaitos
Saamelaisalueen koulutuskeskus
Saamelaiskäräjät
Sivistysala ry
Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto - SAKKI ry
Suomen Ammattikoulutuksen Johtajat SAJO ry
Suomen Kansanopistoyhdistys ry
Suomen kesäyliopistot ry
Suomen konservatorioliitto r.y.
Suomen Kuntaliitto ry
Suomen Lukiolaisten Liitto ry
Suomen nuorisoalan kattojärjestö Allianssi ry
Suomen Opiskelija-Allianssi – OSKU ry
Suomen opiskelijakuntien liitto - SAMOK ry
Suomen Oppisopimusosaajat ry
Suomen Rehtorit ry
Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry
Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry
Svenska handelshögskolan
Taideyliopisto
Taiteen perusopetusliitto TPO ry
Tampereen yliopisto
tietosuojavaltuutettu
Tilastokeskus
Turun yliopisto
työ- ja elinkeinoministeriö
Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus
Urheiluopistot ry
Vaasan yliopisto
Valtiokonttori
valtioneuvoston oikeuskansleri
valtiovarainministeriö
Vammaisfoorumi ry
Vammaisten henkilöiden neuvottelukunta VANE
Vapaa Sivistystyö ry
Vates-säätiö sr
Yksityiskoulujen Liitto ry
ylioppilastutkintolautakunta
Åbo Akademi
Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet (AMS)
Ålands folkhögskola
Ålands gymnasium
Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lempinen Petri
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Kotiniemi Elisa
Opetus- ja kulttuuriministeriö